

Budućnost poslovne

Suradnjom dvaju odjela u Megatrend poslovnim rješenjima, odjela poslovnih rješenja i odjela financija, razvili smo novi alat za poslovno izvještavanje unutar izvještajnog sustava IBM Cognos prema smjernicama najmodernijeg standarda za poslovnu komunikaciju – standarda IBCS®

Danko Sabolović, poslovni savjetnik za računovodstvo i financije u tvrtki Megatrend poslovna rješenja

Koliko poslovnih analitičara, toliko i vrsta poslovnih izvještaja. Svi smo se mi ili susreli s nekim oblikom poslovnog izvještavanja, ili smo i sami izradili izvještaj. Vjerujem da ste svjesni činjenice kako su poslovna komunikacija i izvještavanje u današnjem korporativnom okruženju neizbježna stvar. Kako bismo olakšali posao sebi samima, ali i našim nadređenima, počeli smo koristiti određene standarde koji nam olakšavaju izradu i čitanje poslovnih izvještaja. Sveprisutna poslovna analitika pruža nam razne mogućnosti pa tako i mogućnost korištenja standarda poslovnog izvještavanja, a to je upravo ono što smo u Megatrendu i napravili.

STANDARD IBCS I FORMULA SUCCESS

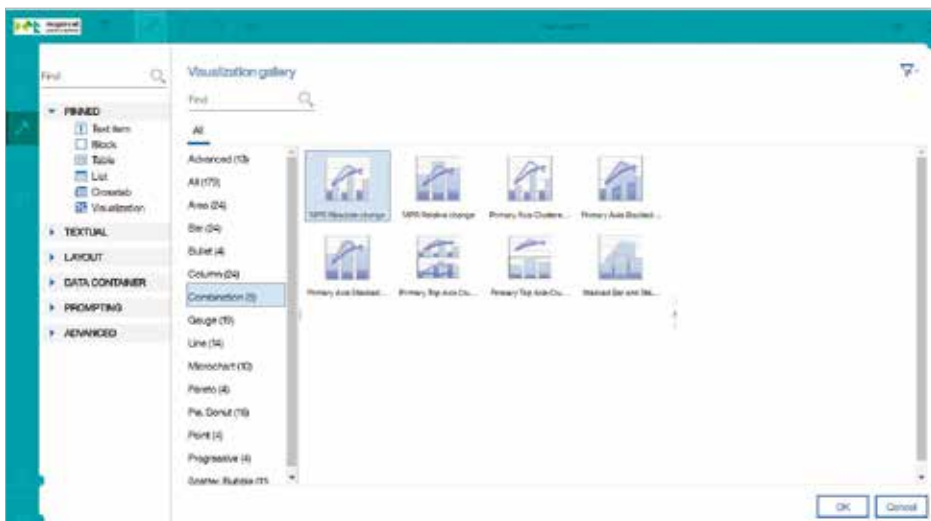
International Business Communications Standards (IBCS® VERSION 1.1., 2017, Rolf Hichert, Jürgen Faisst i dr.) skup je pravila i praktičnih prijedloga za poslovnu komunikaciju, odnosno vizualizaciju poslovnih izvještaja. Živimo u doba hiperprodukcije izvještaja, gdje svaki pojedini analitičar kreira i vizualizira tabele i grafičke prikaze prema vlastitim idejama. Dr. Rolf Hichert i dr. Jürgen Faisst razvojem standarda IBCS tome žele stati na kraj. Njih dvojica prepoznali su potrebu za unificiranjem poslovnih izvještaja, vjerujući da će njihovi standardi pospješiti i olakšati poslovnu komunikaciju u danas ionako ubrzanom radnom okruženju. Dr. Faisst se 2013. godine pridružio organizaciji dr. Hichertu te je svojim doprinosom pridonio razvoju dotadašnjeg rada dr. Hichertu, koji je time dosegnuo višu razinu i rezultirao onime što danas poznajemo kao standardi IBCS za poslovnu komunikaciju i izvještavanje.

Principi ili pravila standarda IBCS temelje se na formuli **SUCCESS** (**S**ay, **U**nify, **C**ondense, **C**heck, **E**xpress, **S**implify, **S**tructure). Ukratko – prenijeti poruku, unificirati izvještaje koristeći standard, sažeti informacije, jednostavno i razumljivo prikazati informacije, odabrati odgovarajuću vizualizaciju, izbaciti komponente koje stvaraju distrakciju te organizirati sadržaj tako da prati logički slijed. Upotrebom standarda pri izradi tabela i grafičkih prikaza upravi i menadžerima omogućujemo lakše i brže iščitavanje korisnih i bitnih informacija. Osim toga, privikavamo ih na unificirane izvještaje, nešto poput glazbenika koji čita notne zapise ili *developer* koji gleda strukturu svoga kôda.

KAKO TO IZGLEDA U PRAKSI?

Standard IBCS definira, odnosno predlaže, izgled tabličnih i grafičkih pri-

Odabir vizualizacija prema standardu u IBM Cognosu

komunikacije

gotovo nikakvu poruku.

BUSINESS INTELLIGENCE & IBCS

U Megatrendu se prate novosti vezane uz IBCS od samih početaka te i sami koristimo smjernice standarda IBCS pri kreiranju internih izvještaja. Ove smo godine odlučili otići korak dalje i uključiti naš odjel poslovnih rješenja i razviti vlastito rješenje u izvještajnom sustavu IBM Cognos, koje prati smjernice standarda IBCS. Naši konzultanti u odjelu poslovnih rješenja imaju dugogodišnje iskustvo s implementacijom izvještajnog sustava IBM Cognos, kao i razvojem raznih izvještajnih modela, specifično prilagođenih potrebama naših klijenata. Osim toga, IBM Cognos jedno je od vodećih softverskih rješenja za poslovno izvještavanje te smo se stoga odlučili na razvoj rješenja unutar sustava IBM Cognos.

Time smo pružili mogućnost našim klijentima kreiranje poslovnih izvještaja prema smjernicama standarda IBCS – budućnosti poslovne komunikacije. Imali smo na umu da su naši korisnici koji koriste sustav za izvještavanje uglavnom iz odjela financija i kontrolinga. Naše rješenje ugrađeno je u sam IBM Cognos te smo tako omogućili korištenje standarda *light userima*, a ne samo *heavy userima* – onima koji imaju napredna znanja korištenja sustava i kreiranja izvještaja. Osim toga, cilj nam je bio ubrzati izradu izvještaja prema standardu. To bi u praksi trebalo značiti – što manje klikova do gotovog izvještaja prema smjernicama standarda. Treća, i ne manje bitna, ideja kojom smo se vodili u tom projektu jest ta da se osigura kontinuiranost izvještavanja prema standardu. Ukratko, željeli smo izbjeći sporadično korištenje standarda, odnosno kreiranje nekih izvještaja prema standardu, a nekih proizvoljno. Time smo spriječili korisnika da kreira vlastite vizualizacije.

Velik broj opcija za definiranje izgleda pojedine ćelije

Column1	1.11.2013	01.-11.2014	Profit/Loss	Percentage %
Europe	17.854.000,00	17.934.000,00	80.000,00	0,45%
Germany	3.124.000,00	2.850.000,00	-274.000,00	-8,61%
France	1.290.000,00	1.354.000,00	64.000,00	4,73%
Austria	5.078.000,00	5.509.000,00	431.000,00	7,82%
Other	5.602.000,00	5.441.000,00	-161.000,00	-2,96%
Belgium	531.000,00	484.000,00	-47.000,00	-8,71%
Poland	816.000,00	854.000,00	38.000,00	4,45%
Sweden	809.000,00	764.000,00	-45.000,00	-5,59%
CH	604.000,00	678.000,00	74.000,00	10,91%

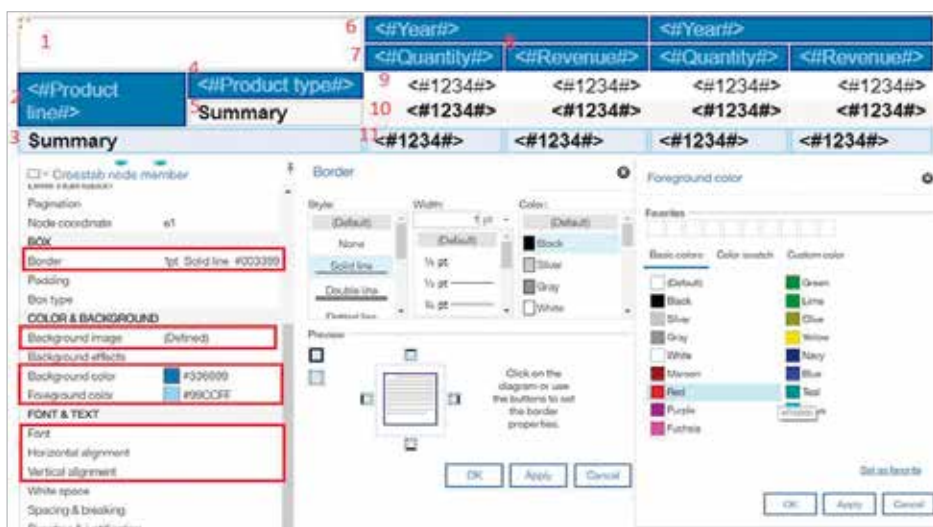
	January_November			
	PY	AC	ΔPY	ΔPY%
Austria	5 078	5 509	+431.0	+8
Belgium	531	484	-47.0	-9
France	1 290	1 354	+64.0	+5
Germany	3 124	2 850	-274.0	-9
Poland	816	854	+38.0	+5
Sweden	809	764	-45.0	-6
CH	604	678	+74.0	+12
Other	5 602	5 441	-161.0	-3
Europe	17 854	17 934	+80.0	+0

Nestandardizirana tablica (lijevo) i tablica s vizualizacijom prema standardu (desno)

kaza. Primjerice, korištenje kratica u tabelama poput AC za Actual, PY za Previous Year, PL za Plan, BU za Budget i sl. Predlaže korištenje grafova s okomitom osi za prikaz strukturnih podataka, a grafova s vodoravnom osi za prikaz podataka s vremenskim slijedom. Standard predlaže izbjegavanje boja u vizualizacijama, osim zelene i crvene (pozitivna i negativna promjena). Svi prijedlozi standarda imaju jedan jedini cilj – olakšati poslovnu komunikaciju.

Dr. Hichert vrlo je pragmatičan kad razmišlja o pravilima standarda. On

uspjeh standarda vidi u tome da menadžeri i članovi uprava, odnosno dio poslovnog svijeta kojem su izvještaji o poslovanju kompanija kojima upravljaju namijenjeni, na prvi pogled mogu prepoznati koje su im informacije prezentirane i kakvu im poruku prenose. Posebno naglašava drugi dio – bitno je prenijeti poruku. Većina izvještaja, kako kaže dr. Hichert, trebala bi se nazivati analizama podataka ili statističkim izvješćima, s obzirom na to da ne prenose

	PY	ΔPY	ΔPY%	AC	ΔBU	ΔBU%	BU
Personal Accessories							
Binoculars	1.191.497	↓116.410	↓9	1.075.087	↓170.075	↓14	1.245.166
Knives	5.474.051	1.754.693	32	7.228.744	1.393.011	24	5.830.303
Navigation	1.697.716	294.997	17	1.902.713	195.501	11	1.797.212
Watches	4.150.913	148.282	3	4.299.195	↓67.386	↓2	4.365.581
Personal Accessories	12.514.177	2.981.532	16	14.596.369	1.351.047	10	13.245.262
Mountaineering Equipment							
Climbing Accessories	5.163.664	689.587	13	5.853.251	394.140	7	5.456.111
Rope	350.635	67.925	19	418.560	46.996	13	371.562
Safety	1.060.328	74.809	7	1.135.134	18.160	2	1.117.034
Tools	2.599.229	↓103.143	↓4	2.496.086	↓227.676	↓8	2.724.062
Mountaineering Equipment	9.173.856	729.235	7	9.960.091	231.322	2	9.666.769
Outdoor Protection							
First Aid	592.551	236.803	40	829.354	195.211	31	634.143
Insect Repellents	6.054.468	↓293.664	↓4	5.800.804	↓543.544	↓9	6.344.506
Sunscreen	4.480.082	904.045	20	5.384.127	634.816	13	4.740.311
Outdoor Protection	11.127.101	887.344	8	12.014.445	286.483	2	11.727.962
Golf Equipment							
Golf Accessories	3.520.021	↓400.274	↓11	3.119.747	↓506.305	↓15	3.619.052
Irons	413.569	↓22.154	↓5	391.415	↓41.881	↓10	433.126
Putters	1.448.653	↓164.083	↓11	1.284.570	↓228.315	↓15	1.512.885
Woods	309.264	8.675	2	317.939	↓7.186	↓2	325.127
Golf Equipment	5.691.507	↓577.836	↓10	5.113.761	↓433.489	↓14	5.947.199
Camping Equipment							
Lanterns	4.492.565	334.259	7	4.826.755	93.057	2	4.733.698

Izveštaj i vizualizacije prema standardu kreirani Megatrendovim rješenjem

IZAZOVI PRI RAZVOJU PROJEKTA

Najveći izazov pri razvoju ovog projekta bio nam je kako u što manje klikova dobiti gotov izvještaj koji prati smjernice standarda IBCS. Registrirali smo nekoliko problema na samom početku projekta. Jedan od njih je XML kôd u sistemskim datotekama, koji koristi specifične kratice u slučaju IBM Cognosa (jasno mi je da većini vas ovo ništa ne znači, no vjerujte, namučili smo se dok nismo našli rješenje). Nakon prelaska te prve prepreke, kreirali smo vlastiti Table Style, koji nam je bio temelj za daljnji razvoj rješenja. Drugi problem javio se prilikom izrade jednog generičkog CrossTab izvještaja i opcija vizualizacija koje se nude.

Shvatili smo da nam je za modificiranje toga generičkog izvještaja potrebno gotovo 300 klikova kako bismo dobili izgled izvještaja koji prati smjernice standarda. Uspješno smo svladali i taj izazov te ugradili sve potrebne promjene u naš Table Style te kreirali potpuno novi stil unutar IBM Cognosa. Osim toga, modificirali smo vizualizacije te ih

The practical thing about maps is that north is always at the top and rivers are always blue. Similar rules could also increase comprehension in business charts.

dr. Rolf Hichert

dodali u galeriju postojećih vizualizacija. To nam je omogućilo da u samo nekoliko klikova dobijemo vizualizacije za apsolutne ili relativne promjene, a koje je moguće ubaciti unutar samog tabličnog prikaza, kao što to predlaže standard. Svim tim promjenama unutar softvera postigli smo to da se kreiranje izvještaja prema smjernicama standarda svede na samo nekoliko klikova i nekoliko minuta, a prethodno je bilo potrebno znatno više vremena i specifičnih znanja

izradiivanja izvještaja u IBM Cognosu. Budućnost poslovne komunikacije sve nam je bliže. Sve više poslovnih analitičara prati neku vrstu pravila poslovnog izvještavanja. U ovom slučaju govorimo o pisanom standardu poslovnog izvještavanja čija popularnost u poslovnom svijetu raste iz dana u dan. Korporativni svijet se osvijestio i prihvaća standarde poslovne komunikacije. Shvaćaju da su svakodnevno zagušeni informacijama koje im ne prenose konkretne poruke, na temelju kojih će donositi ključne odluke za poslovanje njihovih kompanija. Standard IBCS nešto je poput *open source* kôda; svatko je pozvan dati svoje prijedloge za unaprjeđenje standarda, ali i da ga koristi i modificira za vlastitu upotrebu. Zbog toga je popularnost tog standarda u korporativnom okruženju sve veća. Razvojem ovog rješenja ostvarili smo ciljeve koje smo si zadali na početku projekta - razvili smo rješenje koje pospješuje poslovnu komunikaciju i pružili smo korisnicima mogućnost da budu u korak s najnovijim tehnologijama koje prate najnovije standarde u krugovima poslovnog izvještavanja i poslovne komunikacije.